

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	4941455	Portefeuillehouder(s)	Eva van Esch
Leidinggevende/ programmamanager	Elke Zeijl	Vertrouwelijk	Nee
Ambtenaar	Perihan Özgül	Datum in college	17 maart
Telefoonnummer	06- 31114859	Datum fataal	24 maart

Onderwerp: **Aanvraag Specifieke Uitkering Transformatiemiddelen Integraal Zorgakkoord**

Kernboodschap

De zorgverzekeraars Menzis en Zilveren Kruis hebben het transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk Centraal Gelderland eind vorig jaar goedgekeurd. De inhoud van het plan en de bijbehorende businesscase zijn op enkele onderdelen aangescherpt. De gemeente Arnhem gaat het geld voor dit plan nu aanvragen namens de overige deelnemende regiogemeenten (Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, Rheden en Rozendaal) in de regio Centraal Gelderland. Het Mentale Gezondheidsnetwerk is tevens een opgave in het Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord, waarin gemeenten een belangrijke rol hebben bij de implementatie ervan.

Voorstel

1. Kennis te nemen van het definitieve Transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland.
2. De Overeenkomst Transformatieplan voor de aanvraag van de SPUK Transformatiemiddelen IZA (2,8 miljoen) aan te gaan.
3. De Samenwerkingsovereenkomst penvoerderschap in het kader van de SPUK-transformatiemiddelen IZA aan te gaan waarmee gemeente Arnhem penvoerder wordt voor de aanvraag van de SPUK Transformatiemiddelen IZA namens de zes gemeenten (Arnhem, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, Rheden en Rozendaal) middels een Mandaat, Machtiging en volmacht in het kader van de SPUK-transformatiemiddelen IZA.
4. Middels een Mandaat, Machtiging en volmacht-besluit in het kader van de SPUK-transformatiemiddelen IZA zal de gemeente Arnhem expliciet door genoemde gemeenten gemandateerd, gemachtigd en volmacht gegeven worden en volmacht als penvoerder. De gemeente Arnhem aanvaardt dit mandaat, machtiging en volmacht.
5. Wethouder Van Esch volmacht te verlenen om de overeenkomst en het convenant namens de gemeente te ondertekenen (beslispunt burgemeester).

Inleiding

Op 30 september 2025 heeft het college ingestemd met het concept Transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland. Dit is daarna op enkele onderdelen aangescherpt en ter goedkeuring ingediend bij de zorgverzekeraar Menzis. Het plan is op 15 december 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraars Menzis en Zilveren Kruis. De deelnemende gemeenten (Arnhem, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, Rheden en Rozendaal) kunnen nu een gezamenlijke aanvraag indienen voor de Regeling Specifieke uitkering (SPUK) Transformatiemiddelen IZA voor de financiering van het transformatieplan. De SPUK stelt als voorwaarde dat gemeenten akkoord gaan met de voorwaarden, zoals opgenomen in de Overeenkomst Transformatieplan. Deze voorwaarden gaan bijvoorbeeld over de eisen voor de verantwoording en eventuele terugbetaling van de middelen.

Volgens de regeling moeten de samenwerkende gemeenten één gemeente als penvoerder aanwijzen die namens hen de SPUK-aanvraag indient. Gemeente Arnhem is bereid deze rol op zich te nemen. Voor het formaliseren van deze rol is het noodzakelijk een overeenkomst op te stellen waarin het penvoerderschap en de bijbehorende verantwoordelijkheden en afspraken worden vastgelegd.

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan een aanvullende (derde) samenwerkingsovereenkomst tussen alle betrokken partijen, gericht op de gezamenlijke uitvoering van het transformatieplan. Met deze samenwerkingsovereenkomsten worden de afspraken ten aanzien van de uitvoering, coördinatie en onderlinge samenwerking geborgd.

Beoogd effect

Met ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst:

- Start de uitvoering van het transformatieplan in de regio Centraal Gelderland en in de gemeente Arnhem voor de onderdelen preventie en laagdrempelige steunpunten;
- Worden de afspraken over de uitvoering en samenwerking rondom het transformatieplan juridisch geborgd;
- Voldoen we aan de voorwaarden van de zorgverzekeraar voor de toekenning van transformatiebudget via mandaatgemeente Arnhem.

Argumenten

1.1 *De definitieve versie van het transformatieplan is op onderdelen aangepast ten opzichte van de in september 2025 vastgestelde conceptversie.*

Op inhoud zijn enkele onderdelen, zoals het regionaal dekkend netwerk voor laagdrempelige steunpunten (wijkvoorziening voor psychisch kwetsbare inwoners) aangescherpt. Ook zijn op meerdere onderdelen de kritische prestatie-indicatoren (KPI's) aangescherpt om beter te voldoen aan de eisen van de beoordelaars en om de voortgang en resultaten transparanter te maken. Bij een aantal KPI's was aanscherping van de omschrijving en de bewijslast nodig (tekstueel). In de oorspronkelijke businesscase waren nog (beperkt) kosten opgenomen die niet binnen de gestelde eisen vielen. Verder is bij de toetsing van de aanvraag door de beoordelaars verduidelijkingsvragen gesteld. Deze vragen zijn beantwoord en verwerkt in het definitieve door de beoordelaars

vastgestelde transformatieplan. In het RPO Zorg op 12 december 2025 zijn de wijzigingen op inhoud en financiën middels een memo gedeeld.

2.1 *De Regeling Specifieke uitkering transformatiemiddelen IZA 2024-2027 stelt als voorwaarde dat er tussen deelnemende partijen een overeenkomst transformatieplan wordt vastgesteld.*

Het college heeft eerder ingestemd met deelname aan het transformatieplan. Hiermee kan nu de volgende stap worden gezet: het indienen van de aanvraag voor de SPUK Transformatiemiddelen IZA. Voor het aanvragen van deze middelen is het aangaan van een overeenkomst een noodzakelijke voorwaarde. Het Rijk heeft hiertoe, in samenwerking met de VNG, een modelovereenkomst opgesteld. Deze overeenkomst bevat de verplichtingen waaraan gemeenten moeten voldoen in het kader van de samenwerking en de gezamenlijke uitvoering van het transformatieplan (bijlage 2).

Het ondertekenen van deze overeenkomst is verplicht voor zowel de aanvraag als de latere verantwoording van de SPUK Transformatiemiddelen IZA. Elke gemeente levert hierbij haar bijdrage aan de verantwoording volgens de SiSa systematiek. Conform artikel 17a, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet is de SiSa-verantwoording tussen medeoverheden van toepassing op deze SPUK regeling. Alle deelnemende gemeenten hebben de overeenkomst via Menzis ontvangen. De ondertekende overeenkomst dient uiterlijk op 26 maart 2026 te worden geretourneerd.

Er volgt nog een aanvullende (derde) samenwerkingsovereenkomst tussen de samenwerkende partners in het Mentale Gezondheidsnetwerk. Met deze samenwerkingsovereenkomst worden afspraken over de uitvoering en samenwerking rondom het transformatieplan geborgd. En is dan ook een overeenkomst tussen Onze Huisartsen, Pro Persona en andere aanbieders van maatschappelijke en geneeskundige GGZ, en gemeenten in de regio Centraal Gelderland en andere aanbieders in het sociaal domein.

2.2 *De Regeling Specifieke uitkering Transformatiemiddelen IZA 2024-2027 geeft gemeenten de mogelijkheid om uitvoering te geven aan het Transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland*

Deze middelen zijn bedoeld voor het inzetten van ambtelijke capaciteit en de kosten van partners in de gemeente die zich bezighouden met het bereiken van de mijlpalen uit het transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland.

3.1 *De Samenwerkingsovereenkomst stelt afspraken vast over het penvoerderschap*

De gemeente Arnhem is bereid om de rol van penvoerder te vervullen namens de vijf deelnemende gemeenten (Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, Rheden en Rozendaal). Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Arnhem en overige gemeenten opgesteld met afspraken over het penvoerderschap en daarmee het uitvoeren van de kassiersfunctie, zie bijlage 'Samenwerkingsovereenkomst penvoerderschap in het kader van de SPUK-transformatiemiddelen IZA' (bijlage 3). Het penvoerderschap richt zich op een correcte uitbetaling en een gedegen verantwoording van de financiële middelen conform de gestelde eisen van het Ministerie.

3.2 *In de Samenwerkingsovereenkomst worden de twee rollen van de gemeente Arnhem (deelnemer en financier) afdoende uitgewerkt*

In de samenwerkingsovereenkomst rondom penvoerderschap wordt nadrukkelijk een onderscheid gemaakt tussen de rol van deelnemer en financier. De financier draagt enerzijds zorg voor de uitbetaling van de verkregen SPUK middelen aan de deelnemers en anderzijds voor de verantwoording van de besteding van de middelen aan het Ministerie. Deze afspraken staat beschreven in de betreffende overeenkomst en heeft tot doel de afspraken met betrekking tot het aanvragen, de betaling, de besteding en de verantwoording van de SPUK Transformatiemiddelen IZA vast te leggen.

4.1 *Door vaststelling van mandaat, machtiging en volmacht-besluit kan gemeente Arnhem namens de overige regiogemeenten de aanvraag voor de SPUK Transformatiemiddelen IZA tijdig aanvragen.*

Middels een Mandaat, Machtiging en volmacht-besluit in het kader van de SPUK Transformatiemiddelen IZA (bijlage 4) zal de gemeente Arnhem expliciet door genoemde gemeenten gemandateerd, gemachtigd en volmacht gegeven worden en volmacht als penvoerder. De gemeente Arnhem aanvaardt dit mandaat, machtiging en volmacht.

5.1 *Mandateren wethouder Van Esch*

De bevoegdheid om overeenkomsten te ondertekenen ligt bij de burgemeester. Om de verantwoordelijk wethouder te kunnen laten ondertekenen wordt daarom dit besluit genomen.

Kanttekeningen en risico's

2.1 *De aanvullende (derde) samenwerkingsovereenkomst is nog niet definitief*

Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van de definitieve samenwerkingsovereenkomst. Hierdoor is het niet mogelijk gebleken deze overeenkomst gelijktijdig met de overige stukken toe te zenden. Gezien de reeds genomen besluiten rondom het Mentale Gezondheidsnetwerk in de regio Centraal Gelderland kan de samenwerkingsovereenkomst op een later moment separaat ter besluitvorming en ondertekening aan de afzonderlijke colleges worden voorgelegd.

2.2 *Het niet behalen van de gestelde KPI's leidt tot terugbetaling van SPUK middelen*

Deelnemende partijen van het Transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland dragen gezamenlijk het risico voor het slagen van het plan, en daarmee ook voor het binnenhalen van de financiering. Dit was reeds onderdeel van het vastgestelde transformatieplan en betekent concreet dat als er een doel (uitgewerkt in afzonderlijke KPI's) niet wordt gerealiseerd, de hieraan gekoppelde bijdrage uit de SPUK middelen terug betaald moet worden.

We blijven de doelen en KPI's monitoren en bijsturen. Bij eerdere projecten is de gemeente in staat geweest om de doelen te behalen en is er geen terugbetaling geweest. Derhalve verwachten we dat dit risico acceptabel is.

2.3 *Deadline voor aanvraag*

De aanvraag voor de overeenkomst moet uiterlijk 26 maart 2026 ondertekend retour naar Menzis. Besluitvorming in de colleges moet, na goedkeuring in het RPO Zorg 6 maart, binnen twee weken plaatsvinden.

Financiën

Het transformatiebudget voorziet in de financiering voor de transformatieperiode (tot en met 2027). De periode van de businesscase is tot en met 2029. Het budget biedt ons als gemeente Arnhem de mogelijkheid om de komende twee jaar in te zetten op de transformatie. Als we deze transformatie niet in gang zetten, betekent dit waarschijnlijk extra druk op maatwerkvoorzieningen en extra zorgkosten. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat er nog geen structurele financiering is na 2028, dit brengt risico op afbouw. We hebben eerder de intentie uitgesproken om de werkwijze voort te zetten, mits hiervoor in de toekomst voldoende externe middelen beschikbaar komen. Dit vormt nadrukkelijk geen garantie. Indien aanvullende financiering uitblijft, dient de opgezette werkwijze beëindigd te worden, met mogelijke frictiekosten als gevolg. Alle gemeenten zullen dan begin 2028 een afbouwscenario moeten voorbereiden om dit zorgvuldig te beëindigen. Mochten wij als gemeente Arnhem de transformatie door willen zetten gelet op de resultaten uit de evaluatie, dan overwegen wij om middelen vrij te maken en door te zetten als onderdeel van het programma TSD.

De uitvoering van het transformatieplan voor het sociaal domein wordt gedekt vanuit de regionale SPUK IZA middelen in 2026 en de SPUK Transformatiemiddelen IZA (aanvraag via gemeente Arnhem) in 2026 en 2027. De andere regiogemeenten ontvangen van de kassier (gemeente Arnhem) de middelen die nodig zijn voor het behalen van de lokale KPI's. De individuele gemeente moet een SiSa verantwoording voor medeoverheden uitvoeren op grond van artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet. De gemeente Arnhem draagt, in haar rol als penvoerder, zorg voor een collectieve SiSa verantwoording van de SPUK Transformatiemiddelen IZA.

Uitvoering

Na vaststelling door college vraagt gemeente Arnhem de bijbehorende SPUK Transformatiemiddelen IZA aan.

Communicatie

Er wordt separaat gewerkt aan een regionale informatiebrief om de gemeenteraden te informeren.

Bijlagen

Stukken voor college

- Bijlage 1. Definitief Transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland
- Bijlage 2. Overeenkomst Transformatieplan
- Bijlage 3. Overeenkomst aanvraag SPUK Transformatiemiddelen penvoerder medeoverheden regio Centraal Gelderland
- Bijlage 4. Mandaat, Machtiging en volmacht in het kader van de SPUK-transformatiemiddelen